

Universitätsbibliothek Wuppertal

Plutarchu Chairōneōs Ta Sōzomena Panta

Continens Vitas Parallelas Graecè & Latinè

Plutarchus

Francofurti, 1620

In Themistoclem annotationes

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1340)

ostendit multis rationibus Dionysius Halicarn. lib. 4.

Ibid. e. *Incendium bellis civilibus absumpsit*] Appian. Belli-
ciu. l. 1. Cr.

105. a. *Columnae sunt ex marmore Pentelico excisa quadrato*]
Πεντα, Peatele, pagus est Atticae, ut docet Stephanus. Pausa-
nias lib. 1. Descript. Graeciae, demonstrat esse montem Atticae
Pentelicum, ubi sint lapicidinae. Huius lapidis etiam Cic. ad
Atticum meminit lib. 1. de Heremis Pentelicis. Id propter La-
pum, & eius correctorem annotati.

Ibid. b. *Epicharmi dictum*] De Epicharmo Diogenes Laert.
lib. 5. & Suidas. Cr.

Ib. c. *Claram Porphenam*] Liuius habet Lartē, id est regē. Cr.

Ibid. d. *Oppidum Sigliuriam imminente iam eo condidit*] Sic
quidem est in Graeco: sed non video quid sit Sigliuria. Suspi-
cor Signiam fuisse scribendum. Non quidem nescio, Tarqui-
nium Superbum eius coloniae autorem à Latio poni: sed po-
tuit vel alios autores se quos fuisse Plutar. vel ea colonia tū
instaurari, vel augeri & corroborari à Poplicola. Equidem ad
annuum (ut ego & plerique numeramus) V. C. cclix. hoc est
decimotertio post anno, Liuius scribit Signiam coloniam
quam rex Tarquinius deduxerat, suppleto numero colono-
rum iterum deductam esse. Apud Dionysium Συγκληρον (Syn-
cerium) deducta colonia legitur. praesidii causa, contra Lati-
nos & Hernicos in secundo Poplicolae consulatu.

Ibid. e. *Herminius & Lucretius*] Xyl. vertit, *Herminius &*
Lartius. ac annotat: Malui Lartium, quam Lucretium, Lini-
& Dionysium sequens: & videbatur esse menda, inculcato
Lucretii nomine.

106. a. *Factum C. Mutii*] Valer. Max. lib. 3. c. 3. Cr.

107. a. De Clælia & virginum Romanarum audacia, Va-
ler. Max. lib. 3. c. 2. Cr.

Ib. e. *Et quum fores illius seculi &c.* Videtur Plin. c. 15. li. 36.

108. a. *Appius Clausus*] Xyl. itidem sic habet, de eo sic feti-
bens in Annot. Αππιος. Hoc reliqui perspicuitatis causa: quia
is est autor gentis Appiae. Alioquin Sigonio nihil repugno,
qui in Annotationibus Liuianis Actium (Actium ego malim,
Αχιον legendum docet. Ex Clausis autem Clausios, qui dein-
de Claudii dicti sunt, ortos patet. Vide Dec. r. l. 2.

Ib. d. *Ne persequantur illas ab Romanis iniurias*] ἡ δὲ δὴ
δὴν Πρωμαίους ὠνέεισιν. Lupus hoc mendo seductus, nullum
sensum ioci extulit. Est autem legendum, id quod facile appa-
ret, Πρωμαίους accusandi, non datiuo, casu.

Ibid. e. *Posthumus Albus*] Balbus est in Graeco, Βάλβος: sed
cognomen ego non esse hoc Posthumiae gentis puto. Post-
humios autem Albos cognomento fuisse, notum est & tri-
tum. Posthumius porro scribere malo, etymologiamque se-
qui quam Graecos libros.

109. e. *Poplicola, Messala, Valerii*] Xyl. vertit, *Praclarissima*
adhuc prosapia, Poplicolarum, Messalarum, aliorumque Vale-
riorum. annotatque: Καὶ Θυαλίελοι. Sed ego mendum esse di-
co, nisi legas καὶ ἄλλοι Θυαλίελοι. Valerii enim, gentis est nomen,
neque inter familiarum cognomina reponi potest. Sin ira ut
puto legatur, nihil erit incommodi: intelligentur enim reli-
quae Valeriorum, quae hic non recensentur, familiae: ut Maxi-
mi, ut Coruini, ut Potiti, ut Flacci, ut Lurini, & caetera siquae
sunt.

IN PLVT. THEMISTOCLEM ANNOTATIONES
Guil. Xylandri & Herm. Cruferii, interpretum.

Themistoclem floruisse olympiade lxxv. quum apud Sa-
laminam Persarum regem nobili illa naumachia vicit,
notissimum est eam aliunde, tum ex libri xi. Diodori Siculi
initio. Et, si eum sequi omnino volumus, incidit hoc in an-
num V. C. cclxviii. Consules enim nominat Sp. Cassium, &
Proculum Verginium. Secundum alios, incidit in annum V.
C. cclxxii. & consules K. Fabium, Sp. Furius, cum quibus
facit Gellius cap. vlt. libri 17. qui quarto post pugnam Salami-
niam anno, trecentos istos Fabios ad Cremeram à Veienti-
bus caesos affirmat. Sane M. Tullius in Latio & Bruto (qui-
bus locis Themistoclem cum Coriolano componi) demon-
strat bellum Volscum Coriolani à Persico hoc Themistocles
non multum abfuisse, & hunc viginti post C. Marcii exilium
annis eandem fortunam expertum. quos locos lectori per-
spiciendos.

110. f. *Abrotanum sum Thressa quidem*] Epigramma est, id
quod Lupus non animaduertit. Priorem versum ἐκ Αθηνῶν,
apud quem li. 13. ex Amphicratis De vitis illustribus commē-
tatio citatur hoc epigramma, ira legendum patet: Ἀβρότανον
Θρηάσια γυνή γῆρος, ἀμα &c. Sane Amilius Probus, vel quicumq;
libri eius autor est qui de excellentium imperatorum vita scri-
ptus ad Atticum circumfertur, patrē Themistocles generosum,
matrem Acarnanā facit: seu Halicarnassiam, ut quidam legūt.

Ibid. d. *Quapropter quum nothi in Cynosarges conuenirent*]
ωνηπίου. quod vocabulum videri potest fortassis innuere,
eos sacrificandi causa eo conuenisse. Nam & gymnasium fuit
Cynosarges, & templum Herculis, & lucus ei circumiectus:
ut etiam Liuius lib. 31. testatur. Suidas quidem ibi exercitatos
fuisse scabit, id quae etiam Plutarchus videtur sensisse.

112. e. *Quod pariter aduersus duces suos gerat se populus, quum*
fructum ultra ex eis non capiat.] Xyl. vertit, *Innuentem eundem*
esse populi animum in oratores, ubi inuites si esse coepissent. Atque
haec in hunc locum annotat: Oratores & hic & alibi saepe vo-
co quos Graeci δημαγωγοί: hoc est, eos qui in republica versan-
tur, & orationibus suis populū suadendo dissuadendoue tra-
hunt. Non fallit me, esse qui eo nomine etiam Etasium Ro-
terodamum reprehenderint, quod ita vertisset: qua de re ali-
bi dicam. Neque ego nunc me Gellii autoritate tueor, quae
non vbi que v. let: & fortassis vbi de latinitate disputatur, ni-
hil nisi propter alios. Is libro 3. c. 13. δημαγωγόν oratorem in re-
publica transfert. Ipsum vocabulum quid significet, notum
est. Est enim δημαγωγός, si verbum de verbo reddas, Populum
trahere siue ducere, id nulla realia quam dicendo, hoc est o-
ratione, magis fieri notum est. Iam Cicero praclare disputat,
totam oratoriam civilis rationis partem, & quidem magnam,
esse: ut iam non in scholis aliquis desidens sophista, puerisque
praecipua artis dicendi tradens thesor, aliquando oratoris no-

mine intelligi debeat, sed is qui grauibus de rebus, adeoque
publicis, differat. Etenim oratores quoque dicuntur qui alias
legati: hoc est qui reipub. nomine de pace, bello, alii ve gra-
uibus rebus tractandis mittuntur: neque hoc apud Virgil.
modo, aliosve poetas, sed apud summum oratorem Cice-
ronem: uti de Fabricio ad Pyrrhum misso: & secundo De legi-
bus, de fecalibus, atque alibi. Tribuni quoque plebis δημα-
γωγοί Plutarcho & aliis crebro dicuntur, non alia de causa
quam quod orationibus suis populū ducerent quo vellent:
quarum exempla postulare nemo nisi ineruditus debet. Ut
mirum videri aut absurdum minime debeat, si eos qui in re-
pub. versantur, à praecipuo instrumento Oratores dicamus.
(nam Gellianum illud in repub. vbi que addere, parum sci-
tum erat: & alioquin ex circumstantiis facile intelligitur)
Quod qui reprehendunt, aut non legerunt, aut non intelle-
xerunt, illud apud Ciceronem Nauianum, vbi reipublicae
tam cito amissa causas percontanti, inter alia sic responsum
fuit: Proueniebant oratores noui, stulti, adolescentuli. Quid
quod ῥήτωρ nonnunquam eo modo ponitur ut δημαγωγός in-
telligatur, non in scholis declamans aut docens, sed in foro
& concione populo suadens aut dissuadens. Sic certe Plutar-
chus ipse, cum alibi, tum in Pericle: ἦν δὲ ὅτε Θεοκωδίδω ῥητόρων
καταβοώσιντων τῷ Περακίῳ, &c. Sed satis haec: sciolis tamen qui-
buldam occurrendum fuit, & monendi rudiores.

113. a. *Stesilaum Ceo oriundum*] Xyl. vertit, *Stesilaum Teio.*
Sicq; annotat. Cur Lupus *Stesilaum Chiam* verterit, ipse vide-
rit. Vel ex Aristida vita intellexisset, maris hoc esse nomen.
Τίος est in Graeco: leg. Τείος, vel Τύος. est enim à Teo nobili Asi-
vrbe deductū gentile. Τίος, Tius, Paphlagoniae vrbs, Tianum
facit, ut Cios Cianum. Stephanus autor, & confirmat exem-
pla quae huc adferre non est opus. Idem infra Simonidi acci-
dit, non Cio Phrygiae vrbe, sed Ceo insula, aquali prope spa-
tio à Sunio Atticae & Euboeae distante, oriundo: hoc est Ceo
vel Ceio, non Ciano. Sane in Aristida Στοιχείως hic ex eodem
Aristonne Κάος, appellatur, hoc est Ceus, non Teius. Vtrum
rectius hic an ibi legatur, difficile est pronuntiare. Caeterum
Lapi errorem etiam in qui magni nominis Onomasticon edi-
derunt, sequuti sunt: & de muliere acceperunt atque expo-
suerunt quae de mare Plutarchus (eum interim testem citant)
scribit. Quid est, si hoc non est, fumos vendere?

Ibid. c. *Ac primum vestigal Laureoticum*] Λαυρεωτικόν. Sic et-
iam est in Nicia. Et Paulanias initio Atticorum, Laurium lo-
cum maritimum Atticae inter Sunium & Peiraeum vidit, vbi
argentifodinae Atheniensibus fuerint: Λαυρεόν. Thucydides li-
bro 2. Λαυρεόν in ora maritima ἰσθμὸν ἰνδίκαι (ἢ τῆ ἀποδύλων ἢ
καλαμίνῳ) vbi argentariae essent Atheniensibus secturae. Suid.
Λαυρεόν scripsit, quo mudo & apud Plutarchum legitur in huius e-

tiam rei narratione, lib. septimo. Lapis totum omisit.

Ibid. d. Pro statariis pedibus, ut ait Plato] Locus est libro 4. Dlegibus, in tio.

115. b. ut vero classis barbarorum Aphetas applicuit] Intelligendas esse Magnesiæ Aphetas, qui locus est iuxta Pagasas in sinu Pelasgico. (de quibus Strabo lib. 9. & Stephanus) liquet vel ex descriptione Artemisii quam mox addet Plutarchus: vel hic ex mentione Sciathi, quæ est insula è regione Magnesiæ ac Pelasgici sinus. Quod annoto cum explicandi gratia, tū nequis Suidæ loco quem apud Stephanum adduxi, deciperetur. Diodorus quoque Siculus diserte classem Xerxis ad Aphetas in Magnesiâ appulisse ait, quum prius esset passâ naufragium apud Sepiada Magnesiæ promontorium. quod idem est in Polymnia Herodoti.

Ibid. c. Ut tradit Herodotus] initio Vranæ.

116. e. Jam oraculo populam tractauit] Ii de ligneo muro & de diuina Salamina oraculum, integrum est apud Herodotum in Polymnia.

117. a. In simulacro Minerva desideratam ait fuisse egidem] πινυρογενιον, intelligo suprad, aut tale aliquid. Lapis, A picem Gorgonis: haud scio quâ bene. Atq; ubi est ἀποκευαί, quæ sunt Exercitus impedimenta, idem thesauros nescio quos habet.

118. a. Quis sit soligenes] Xyl. vertit, Qui instar leuthidum. annotans: Pilei est genus, quod ut Latine datur, non satis intelligo. insipidum & vilem fuisse, innuit hic locus, & restatur Schol. Aristoph. in Equit. Habuisse prominentem proboscidem, etiam hoc ex loco colligitur: & est eius descriptio apud Athen. haud procul à fine septimi.

Ibid. Ut vero class. hnt. Herodot. l. 8. Cr.

120. d. Et suffragia duces ab aratulerunt] Infra in Pericle mentio fit eiusdem consuetudinis. Mos Græcis fuit, præcipue Atheniensibus, ut iurandi causa ad aras accederent. quod cum alias, tum ex historia Xenocratis patet, quem iurare prohibuerunt Athenienses, quum testimonium dixisset, & (ut mos Græcorum est) iurandi causa ad aras accederet. Cicero pro L. Cornelio Balbo, & Valerius Max. in fine secundi.

121. a. Quum exprobraret ei Seriphis quidam] Herodotus in Vrania, Timodemum Aphidnæum nominat. Ut est apud Plutarchum, ita Plato etiam in capite libri 1. De republica, Cicero in Catone & alii.

Ibid. d. Poliarcho ab Aegina misso] Xyl. vertit, Missusq; consulto ab Aegina urbis prefectus. Et annotat, Πολιάρχος, Poliarachus: si quidem sit proprium. dubitari enim potest. Interpretes quidem proprium retinuerunt.

Ibid. e. Ut ceticus ait Aristophanes] Locus est Ἰν πύλαισι. Καὶ πῶς. Τυπτεῖν ἀριστῶν (τῆ πόλει) τῶν Περσῶν ἀρεστῶμαζον. Sicq; etiam

hic legendum est, non ἀρεστῶμαζον.

122. a. Pagasas] Alii Pagalam. Cr.

Ibidem. Atheniensibus ut eam vni aperiret Aristidi iubens.] De hac Atheniensium æquitate Cicero De off. lib. 3. Cr.

Ibid. d. Leutychedam] Leutychedas pro Leotycheda dicitur etiam apud Herodot. intelligiturque rex Spartanorum qui cum Xanthippo ad Mycalen barbaros vicit. Herod. l. 9. alii. De Ialysso, vel Ialisso, (vtrunque scribitur) vrbe Rhodi, diximus alibi. Caterum vsus hic sum mea libertate, & eo genere carminis verti versus Timocreonis quo imitatione Alcæi Horatius multas scripsit odas, quarum primæ initium, Vides ut alta &c. Alteri versus, sunt trochaici catalectici senarii. postremos elegis reddidi, omisos plane à Lapo. Quod si in his omnibus vertendis alicui non satisfacere, is sciat me diuinasse magis quam affirmasse: & æquus sit, ipseq; (siquid habet) meliora afferat.

123. a. In Melita] Locus est Athenis quæ curia tribus Cecropidis, seu Oeneidis, (hoc Stephanus habet, illud Suidas) habitabat. Mentio est supra in Solone de Salamina & Aiæ filii Meminit & Demosthenes in Actione iniuriarum aduersus Cononem, & in Ranis Aristophanes, dicens, — ὁ ἐκ Μελίτης Μαστιχία. De Hercule ibi Chol. Et Phocionis ædes in Melita fuisse, Plutar. in Vita eius affirmat. Hoc dico ne quis de Melita insula cogitet. Porro autem de exostracismo, seu ostracismo, nihil attinet commentari, quum multis aliis locis in Aristida præsertim & Cimone, copiosius rem exponat Plutarchus. Originem eius & morem eleganter Diodorus quoq; in huius ipsius historia narratione explicat, neq; inepta sunt quæ ea de re in Miltiade s. vira AEmil. Probus scribit. De Pausania prodicione pspicue Diodorus l. b. 12. & prope finem lib. 1. Thucydides, obiter iustitiam in fine secundi, & noster in Aristida.

Ibidem b. Insixerunt ei decennale exilium] De hoc Themistoclis exilio Valerius Max. lib. 5. De ingratis. Cr.

124. a. Abiecit se ad focum eius] ἱστῶν. Focorum, Vestæ, & Larum, seu Penatum, nota est religio. Probus, eum se cum filia partula regis in sacrarium, quod summa colebatur ceremonia, coniecisse scribit.

Ibid. c. Thuc. nane con.] Thuc. l. 1. Cr.

125. b. Felio eius] Artoxeixi, cui Lögimanus fuit cognomē. Thucydides lib. 1. Probus, alii.

128. b. Plato philo(sophus)] Locus est in Menone.

128. a. Hæta, ut jam a est, taur.] De mortis genere quo perit Themistocles, Valerius Max. lib. 5. ca. 6. Cr.

Ibid. d. Ab Alcimi promontorio] Xyl. vertit, A promontorio quod est pone Alcimum. & annotat hæc, Videtur monuissent cuiusdam Alcimi, fore e herois, indicare. Sed nihil habeo.

IN PLVT. CAMILLVM ANNOTATIONES

Guil. Xylandri & Herm. Cruferii, interpretum.

NOuissimum est, Romam à Gallis anno V. C. cccxv: captam esse, & à M. Furio Camillo receptam: quo maxime facinore nobilis est. Qui scire cur ite quæ alia in Græcia atque alibi eadem tempestate acta sint, Polybii libri 1. initium legit. Camillus autem vnde sit cognomen, supra in Vita Numa est expositum.

129. b. In causâ.] Vide Liniu lib. 5. dec. 1. Cr.

Ibid. d. In magno contra AEquos & Volscos certamine] A. Posthumius Tubertus dictator AEquos & Volscos vicit anno V. C. cccxxiv. Describitur historia apud Liniu. lib. 4. Αἰκωνός esse AEquos, & notum est & alibi dictum. Lapis imperite hic & infra Secanos, nescio quos, substituit.

Ibid. e. Hos quidam Venetanos appellant] Quod in Græco additur οὐκ ἔστιν οὐκ ἔστιν οὐκ ἔστιν, Lapis ita reddidit, Hos quidam OEnetanos vocant: Amiotas Venetaniens reddidit, nihilo plane rectius. De OEnetanis istis ipsi viderint. Βήτιο, Veit, sunt urbis nomen. Οὐκ ἔστιν οὐκ ἔστιν οὐκ ἔστιν scripserat Plutarchus, ut existimō, ostenturus ita Veientes (hi sunt Veiorum incolæ) ciues eius urbis quæ Βήτιο dicitur, à nonnullis scribi: Zonaras Οὐκ ἔστιν οὐκ ἔστιν habet. Nam & Οὐκ ἔστιν alii scribunt, ut Οὐκ ἔστιν, Σέρβιος, Οὐκ ἔστιν: quum alii rectius (meo sanè iudicio) qui pro v consonante, consonantem valde affinem quum diphthongum, hoc est nihil minus quam consonantem, ponere malint, Βάρβαν, Σέρβιος, Οὐκ ἔστιν: (et si ipse in Fabio Οὐκ ἔστιν scribat, Ouicula: itemque Οὐκ ἔστιν & Δίτιο, & alia id genus: si non hoc libratorum potius est quam autorum) eoque respexisse videtur Plutarchus hoc loco. Græci v consonantem non habent, nisi quod βήτιο propius quam v diphthongum eo accedere apparet, & Latine prononciationis ignorationi hanc acceptam referendam

putem. Pro χημα autem non esse propugnaculum, ita liquet ut pro hac versione neminem propugnaturum cedam.

130. c. Nisi siqua diuina] αὐτῶν ἀπὸ πάλω ἐν Σείω. Qæov aliquando sulphur est: hic ad eatum, ac ad ἀπὸν substantiuū pertinet. Lapis nescio quod sulphuris augmentum, contra & sententiam autoris & rationem, commentus est.

131. b. Atque Inus pellicis causa casu] Inus fabulam, ut propter tororis suæ Semeles filium Bacchum educatum à Iunone sit afflata, ex Ouidio require libro tertio Metamorphoseos; & in Fastis, & apud alios. Eam esse Leucotheam & Matutam, Cicero etiam in Tusculanis quæstionibus lib. 1. & 3. De natura deorum, testatur. Pellex hic Semele dicitur, quod ex Ioue Iunen's marito Bacchum concepisset.

Ibid. d. Qui hostia eius extra profecisset] κατὰ νόλον ἠσπασάν, ad verbum Subsequeretur: vel verius, Exequeretur. Apud Liniu est, Qui extra profecisset. Est autem idem ac si diceret, Eum qui sacra ista peregisset. Fabulam autem hoc esse quod narratur, etiam Linius putauit.

132. b. Auertisse se & nictas esse] Xyl. vertit, Vultu terra defixisse: hæc q; ibi annotat, Κατὰ νόλον ἠσπασάν. Lapis, Quandoq; sese expurgasse. Ego aut κατὰ νόλον legendum, à verbo κατὰ νόλον, quod est O. uios ad solum flecto, in terram obtueor, (qualis apud Virgil. Diua solo fixos oculos auersa tenebat) aut verbū μύτω aliquando idē quod μύω significare, credendū puto. Exempla horū portetorū sunt obuia: quæ ex historiis & poetis huc cōducere, nō est nostræ breuitatis: & sub finē Coriolani est hac de re breuis Plutarchi disputatio, iā quod mox sequitur, ἐπὶ τρυφᾷ δὲ, nō est profecto Laute ac luxuriose viuere, verū Ludibrio haberi, & præ fastu ab aliquo cōtēni: sed mitto persequi plera q;